

คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาไทยถิ่นใต้

*ลลิตา ไชติรังษียากุล

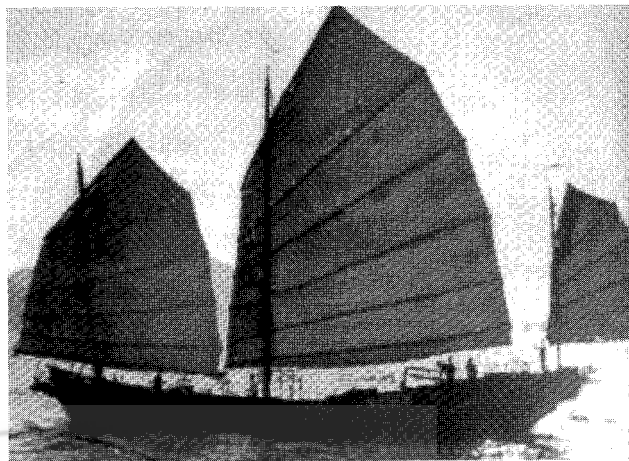
鳥 兔 馬 鳥
牛 雞 羊 老
虎 蛇 猴 猪

ก ๗๕

ยืมคำภาษาต่างประเทศเข้ามาใช้ในภาษาของตน เป็นวิวัฒนาการอย่างหนึ่งของภาษา ซึ่งยากที่จะหลีกเลี่ยงได้เพราะแต่ละชนชาติมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า ทางด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วัฒนธรรม การค้าขายและอื่น ๆ เมื่อมีการติดต่อสัมพันธ์กันมาก ก็ย่อมจะมีการหยิบยืมคำภาษาอื่นเข้ามาใช้ในภาษาของตน ซึ่งเรียกว่า “คำยืม” (Loan Words) เจ้าของภาษาจะนำเอาคำยืมมาปรับหรือเปลี่ยนแปลงเสียง รูปคำ หรือความหมาย เพื่อให้กลมกลืนเข้ากับลักษณะภาษาของตน เมื่อนำมาใช้เป็นเวลานาน ๆ เข้า ก็จะทำให้ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นคำยืม

ในภาษาไทยมีคำอยู่จำนวนหนึ่งที่อ่านออกเสียง และมีความหมายตรงกัน หรือใกล้เคียงกับภาษาจีน โดยที่ไม่สามารถจะวิเคราะห์หรือบ่งชี้ได้ว่า ใครยืมใครกันแน่ ทั้งนี้ เนื่องจากไทยกับจีนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันทางด้านประวัติศาสตร์อันยาวนาน นอกจากนั้น การยืมคำภาษาจีนยังมีสาเหตุจากการอพยพโยกย้ายมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย คนจีนส่วนใหญ่นิยมทำอาชีพค้าขาย ติดต่อสัมพันธ์กับคนไทยในฐานะพ่อค้าแม่ค้ากับลูกค้า และยังติดต่อสัมพันธ์ในด้านส่วนตัว เช่น การแต่งงานระหว่างคนไทยกับคนจีน ทำให้นำเอาคำเรียกเครือญาติเข้ามาใช้ นอกจากนี้ คนไทยยังรับเอาวัฒนธรรมประเพณีบางอย่างของจีน ตลอดจนวรรณคดีหลายเรื่องเข้ามา จึงมีอิทธิพลกับการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทย

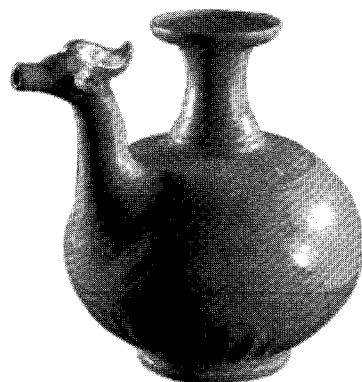
แม้ส่วนใหญ่คำยืมภาษาจีนเป็นคำยืมมาแต่ดั้งเดิม ปัจจุบันนี้แทบจะไม่ได้ยืมเพิ่มขึ้นอีกเลย ไม่เหมือนกับภาษาอังกฤษ ซึ่งยังมี “การนำเข้า” คำยืมอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยอิทธิพลทางด้านเทคโนโลยีและเศรษฐกิจในยุคนี้ก็ก็ตาม แต่คำยืมภาษาจีนก็มีบทบาทสำคัญอยู่ไม่น้อยในเรื่องคำยืม ทั้งนี้เนื่องจากภาษาจีนได้เข้ามาปะปนในภาษาไทยกลาง และภาษาถิ่นเป็นจำนวนมาก ในบทความนี้จะกล่าวถึงคำยืมภาษาจีนในภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาถิ่นได้เท่านั้น

การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชนชาติไทยกับจีน

ในที่นี้จะกล่าวถึงการติดต่อสัมพันธ์ทั้งไทยภาคกลางและไทยภาคใต้ด้วย ไทยกับจีนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกันทั้งทางด้านเชื้อชาติและถิ่นที่อยู่อาศัยมาช้านานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งเชื่อกันว่า ไทยอพยพมาจากจีน ปัจจุบันนี้ยังมีชนกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่ในประเทศจีน นักประวัติศาสตร์สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นชนกลุ่มเดียวกับคนไทย ซึ่งเรียกว่า “คนไท” คนไทเป็นชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในมณฑลยูนนานมากที่สุด มีภาษาที่ใช้คล้ายคลึงกับภาษาไทยมาก หลังจากที่ไทยตั้งหลักแหล่งแล้วก็ยังคงมีความสัมพันธ์กับจีนตลอดมา

ในสมัยสุโขทัยไทยกับจีนได้เจริญสัมพันธ์ไมตรีและติดต่อค้าขายกัน พ่อขุนรามคำแหงได้ทรงนำช่างฝีมือชาวจีนมาทำเครื่องถ้วยชามสังคโลก และถ่ายทอดวิธีการทำให้คนไทยด้วยสำหรับการติดต่อสัมพันธ์กับทางภาคใต้ของไทย Victor Percell¹ ได้กล่าวไว้ในเรื่อง The Chinese in Southeast Asia ว่าในสมัยกรุงสุโขทัยทุก ๆ ปี พ่อค้าสำเภวจีนจะนำสินค้ามาขายตามเมืองท่า ฝั่งทะเลตะวันออกของคาบสมุทรมลายู เช่น นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร แล้วซื้อสินค้ากลับไปขายในเมืองจีน

ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ไทยกับจีนได้ติดต่อทางการค้าขายกัน มีชาวจีนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนเพื่อทำการค้ามากขึ้น ผู้ที่มีความรู้ความสามารถก็เข้ามารับราชการมียศมีตำแหน่งเป็นขุนนางไทย เช่น หลวงโชฎิกราชเศรษฐี นายอกรบ่อนเบี้ย เป็นต้น ในรัชสมัยของพระเอกาทศรถและ พระเจ้าทรงธรรม ไทยเป็นศูนย์กลางการค้าขายในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ มีชนต่างชาติทั้งตะวันออกและตะวันตกเข้ามาค้าขายมากขึ้น เช่น ญี่ปุ่น จีน โปรตุเกส ฮอลันดา เป็นต้น ชาวจีนที่พำนักอยู่ในประเทศไทยได้รับความไว้วางใจจากพระมหากษัตริย์และขุนนางไทยเป็นอย่างดี ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในประเทศไทย โดยมีได้มีฐานะเป็นคนต่างด้าวในสายตาของคนไทย ดังนั้นเป็นเหตุให้ชาวจีนอพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมากขึ้น และได้แต่งงานกับ

หญิงไทย ทำให้มีลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีนมากมาย ขณะเดียวกันในสมัยกรุงศรีอยุธยา ทางภาคใต้ของไทย มีเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชาวจีน ซึ่งเป็นที่รู้จักของคนภาคใต้ก็คือ ระหว่าง พ.ศ.2103-2113 มีการอพยพมาทางเรือสำเภของชาวจีนกว่า 2,000 คน โดยการนำของหลิมเต้าเคียน ที่หลบหนีการจับกุมของรัฐบาลจีนมาอาศัยอยู่ที่ปัตตานี หลิมเต้าเคียนได้เข้ารับนับถือศาสนาอิสลาม และแต่งงานกับเชื้อพระวงศ์เจ้าเมืองปัตตานี ต่อมา หลิมกอเหนี่ยว หรือที่เรียกกันในปัจจุบันว่า “ลี้มกอเหนี่ยว” น้องสาวของหลิมเต้าเคียนได้ติดตามพี่ชาย เพื่อขอร้องให้กลับไปดูแลมารดาที่เมืองจีน แต่หลิมเต้าเคียนไม่ยอมกลับ หลิมกอเหนี่ยวจึงผูกคอตายที่ต้นมะม่วงหิมพานต์บริเวณบ้านกรือเซะ หลังจากนั้น วิญญาณของหลิมกอเหนี่ยวได้สำแดงปรากฏอันศักดิ์สิทธิ์เป็นที่ประจักษ์จนประชาชนเลื่อมใสศรัทธา สร้างศาลขึ้นที่หมู่บ้านกรือเซะ เรียกว่า ศาลเจ้าแม่ลี้มกอเหนี่ยว ต่อมาพระจีนคณาภิรักษ์ได้ย้ายมาประดิษฐานที่ศาลเจ้าชุกา ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนอาเนาะรู อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ที่ศาลเจ้าแห่งนี้ได้มีงานสมโภชฉลองเจ้าแม่ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือนอ้ายตามจันทรคติจีน (หลังตรุษจีน 14 วัน) เป็นประเพณีประจำปี ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้²

ในสมัยกรุงธนบุรี พระเจ้าตากสินมหาราชทรงก่อกองทัพโดยได้รับความช่วยเหลือจากทหารอาสา ซึ่งเป็นชาวจีนจำนวนมาก ทางภาคใต้พระองค์ได้โปรดเกล้าฯ ให้จีนเหยียง แซ่เฮา เป็นเจ้าเมืองสงขลา (ต้นตระกูล ณ สงขลา)

ในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ คือ ในช่วงรัชกาลที่ 3-5 ไทยได้ขยายการค้ากับจีนมากขึ้น ประกอบกับอังกฤษบรรทุกชาวจีนมาเป็นแรงงานที่ป็นัง และเปิดโอกาสให้คนจีนอพยพมาอยู่ในป็นังและสิงคโปร์ จึงทำให้มีพ่อค้าจีน และชาวจีนจากป็นัง สิงคโปร์ เข้ามาติดต่อค้าขายทางภาคใต้มากขึ้น ไทยเปิดโอกาสให้ชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากทางภาคใต้ทางด้านตะวันตก ได้แก่ พังงา ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง ระนอง ถลาง ภูเก็ต มีความต้องการแรงงานเพื่อใช้ในกิจการเหมืองแร่ คนจีนส่วนใหญ่จึงเป็นกรรมกรเหมืองแร่ โดยมีคนจีนเป็นผู้

ดำเนินการและผูกขาดการถลุงแร่ดีบุก บางคนก็เป็นผู้ค้าส่งแร่ อาชีพรองลงมา คือ อาชีพค้าขายสินค้าอื่น ๆ และช่างฝีมือ ชาวจีนภาคใต้ฝั่งตะวันตกส่วนใหญ่เป็นชาวจีนฮกเกี้ยน

สำหรับทางภาคใต้ฝั่งตะวันออก ชาวจีนยึดอาชีพค้าขายเช่นเดียวกับชาวจีนในภาคกลาง ชาวจีนที่อพยพมาส่วนใหญ่จะเป็นจีนแต้จิ๋ว ไทหล่า และ กวางตุ้ง ยกเว้น สงขลาจะมีชาวจีนฮกเกี้ยนมากที่สุด

การที่มีชุมชนจีนหนาแน่นขึ้นในภาคใต้ปรากฏว่ามีชาวจีนได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองหลายคน เช่น พระยารัตนเศรษฐี (คอซู้เจียง) ต้นตระกูล ณ ระนอง

เป็นเจ้าของเมืองระนอง พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊) เป็นเจ้าเมืองตรัง ต่อมา เป็นสมุหนเทศาภิบาลมณฑลภูเก็ต พระยาวิเชียรคีรี (เถี้ยนเส้ง ณ สงขลา) เป็นเจ้าเมืองสงขลา เป็นต้น

ไทยกับจีนได้ติดต่อการค้าขายจนกระทั่งถึงรัชกาลที่ 5 จึงได้ยุติลง เพราะ ดร.ชุนยัตเซ็นได้ปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบสาธารณรัฐ หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ.2486-2489) สิ้นสุดลง ไทยกับจีนจึงได้มีการแลกเปลี่ยนผู้แทนทางการทูต และตั้งกงสุลขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2489 ต่อมาประเทศจีนเปลี่ยนระบอบการปกครองเป็นคอมมิวนิสต์ เหมาเจ๋อตุงได้ขับไล่เจียงไคเช็ค ผู้นำจีนคณะชาติจากแผ่นดินใหญ่ไปอยู่ไต้หวัน ไทยมีนโยบายไม่คบค้ากับประเทศที่ปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ ลัทธิทางการเมืองทำลายสัมพันธไมตรีระหว่างไทยกับจีน จนกระทั่งใน พ.ศ. 2518 ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น ได้เปลี่ยนนโยบายการต่างประเทศของไทยเสียใหม่ ไทยจึงฟื้นฟูสัมพันธไมตรีกับรัฐบาลจีนมีการติดต่อค้าขายและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกันมาจนถึงทุกวันนี้

การละทิ้งถิ่นฐานและการอพยพโยกย้ายของคนจีน

ชาวจีนที่อพยพส่วนใหญ่มีพื้นเพจากทางภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศจีน จากมณฑลกวางตุ้ง และมณฑลฮกเกี้ยน ปัจจุบันคนที่มีเชื้อสายจีนอาศัยอยู่กระจัดกระจายในทวีปต่าง ๆ เกือบทั่วโลก คนจีนเหล่านี้เรียกว่า “ชาวจีนโพ้นทะเล” ภาษาจีนใช้คำว่า “หัวเดียว” สาเหตุที่ชาวจีนเหล่านี้ละทิ้งถิ่นฐาน มีเหตุผลดังต่อไปนี้

1. สภาพภูมิศาสตร์ไม่เอื้ออำนวย การคมนาคมติดต่อกับทางเหนือของประเทศจีนลำบากมาก จึงต้องหาทางติดต่อค้าขายทางทะเลไปยังนอกประเทศ
2. สภาพทางการเมือง จีนถูกปกครองโดยราชวงศ์ชิง ซึ่งเต็มไปด้วยการกดขี่ข่มเหงและเข้มงวดกวดขันมาก ประกอบกับได้เกิดสงครามภายในประเทศเป็นระยะเวลายาวนาน
3. เกิดภัยธรรมชาติบ่อย ๆ ประชาชนจีนอดอยาก ยากแค้นมาก จึงเดินทางออกแสวงหาโชคในดินแดนเอเชียอาคเนย์และอื่น ๆ

การที่ชาวจีนจำนวนมากอพยพเข้ามาในประเทศไทย เพราะไทยเป็นดินแดนพุทธศาสนา มีภูมิอากาศและวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน ประเทศไทยอยู่ในช่วงสงบศึกสงคราม เนื่องจากพม่า ลาว เขมร ที่เคยทำสงครามกับไทยบ่อย ๆ ได้ตกเป็นอาณานิคมของชาติตะวันตกไปหมด บ้านเมืองไทยสงบ อุดมสมบูรณ์และมี

พลเมืองน้อย จึงเป็นโอกาสอันดีที่ชาวจีนหลังไหลอพยพเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้นเรื่อยๆ ชาวจีนที่อพยพในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นชาวจีนฮกเกี้ยนมากที่สุด และชาวจีนกวางตุ้งเป็นอันดับรอง ต่อมา สมัยกรุงธนบุรีและกรุงรัตนโกสินทร์ ชาวจีนแต้จิ๋ว (ฉวนโจว)* ได้รับการสนับสนุนจากพระเจ้าตากสินมหาราช ซึ่งมีพระบิดาเป็นชาวจีนแต้จิ๋ว ชาวจีนแต้จิ๋วจึงอพยพเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งมีจำนวนมากกว่าชาวจีนกลุ่มอื่น ๆ ชาวไหหลำ (ไห่หนาน)* และจีนแคะ (เค่อเจียเหยิน)* ก็เพิ่มจำนวนมากขึ้น จนกระทั่งชาวฮกเกี้ยนและชาวกวางตุ้งลดจำนวนลงไปเป็นอันดับที่ 4 และที่ 5 ตามลำดับ ยกเว้นภาคใต้ซึ่งมีชาวฮกเกี้ยนมากที่สุด

การอพยพของชาวจีนมาอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมากขึ้น ทำให้คำภาษาจีนเข้ามาปะปนใช้ในภาษาไทยที่เรียกว่า คำยืม คำยืมภาษาจีนที่มีอยู่ในภาษาไทยปัจจุบันเป็นคำที่มาจากภาษาจีนแต้จิ๋วมากที่สุด นอกจากนั้นก็เป็นคำยืมจากภาษาจีนอื่น ๆ บ้าง เป็นต้นว่าภาษาฮกเกี้ยน กวางตุ้ง สำหรับภาษาจีนฮกเกี้ยน เข้ามาปะปนในภาษาถิ่นใต้อยู่เป็นจำนวนมาก

ภาษาและตัวอักษรจีน

ภาษาจีนจัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน - ทิเบต (Sino Tibetan) ซึ่งเป็นตระกูลภาษาที่มีผู้พูดมากเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากตระกูลภาษาอินโดยูโรเปียน ภาษาจีนแบ่งออกเป็น 2 สาขา ดังต่อไปนี้

1. สาขาเหนือ คือ ภาษาจีนกลาง เป็นภาษาราชการใช้ร่วมกันทั่วประเทศ ภาษาจีนกลางนั้น มีชื่อเรียกต่าง ๆ กันออกไป ดังต่อไปนี้
 1. ชาวยุโรป เรียกว่า แมนดาริน (Mandarin)
 2. สมัย ดร. ชุนยัตเซ็น ตั้งชื่อว่า “กั๋วฮุยวี” (ภาษาแห่งชาติ) ภาษาจีนแต้จิ๋ว เรียกว่า “กั๊กจื่อ”
3. รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน เรียกว่า “ผู้ทงฮั่ว” (ภาษาสามัญ) ภาษาจีนแต้จิ๋ว เรียกว่า “โฝงทงฮั่ว” หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ฮั่นฮุยวี” (ภาษาฮั่น)
4. ชาวบ้านเรียกชื่อว่า “กวนฮั่ว” (ภาษาหลวง) ซึ่งภาษาแต้จิ๋ว เรียกว่า “กั๋วฮั่ว” ภาษาจีนกวางตุ้ง เรียกว่า “กั๊นว่า”
2. สาขาใต้ ประกอบด้วย กลุ่มภาษา 5 กลุ่ม ดังนี้
 - 2.1 ภาษาวู (Wu) เช่นภาษาที่พูดในมณฑลเจียงซู เป็นต้น
 - 2.2 ภาษาฮักกะหรือ ฮากกา (Hakka) เช่น ภาษาจีนแคะ ซึ่งอาศัยเป็นกลุ่ม ๆ อยู่ในหลายมณฑล เช่น มณฑลกวางตุ้ง มณฑลหูหนาน
 - 2.3 ภาษาเซียง (Xiang) เช่นภาษาที่พูดในมณฑลหูหนาน เป็นต้น
 - 2.4 ภาษายวย (Yueh) หรือภาษาจีนกวางตุ้ง (Cantonese)
 - 2.5 ภาษาหมิ่น (Min) แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังต่อไปนี้

*ในวงเล็บเป็นภาษาจีนกลาง

2.5.1 หมิ่นเหนื่อ ได้แก่ ภาษาฮกเกี้ยน (ฟูเจา) ในมณฑลฮกเกี้ยน

2.5.2 หมิ่นใต้ ประกอบด้วยภาษาถิ่นต่าง ๆ

- ภาษาแต้จิ๋ว พูดกันในเมืองแต้จิ๋ว และซัวเถา ของมณฑลกว่างตุง
- ภาษาฮกเกี้ยน พูดกันในมณฑลฮกเกี้ยนและไต้หวัน
- ภาษาไหหลำ พูดกันในเกาะไหหลำ มณฑลไหหลำ

สำหรับในเรื่องตัวอักษรจีนนั้น จีนใช้ตัวอักษรภาพ (Pictograph) ซึ่งแตกต่างไปจากตัวอักษรไทยที่ใช้ตัวหนังสือประสมกันเป็นเสียงที่เรียกว่า Alphabet

จีนใช้ตัวหนังสือแบบเดียวกันทั่วประเทศ เพียงแต่ออกเสียงแตกต่างกันไปตามภาษาถิ่นนั้น ๆ ในที่นี้จะไม่กล่าวถึงรายละเอียด เพราะไทยนิยมเฉพาะภาษาเท่านั้น ไม่ได้เกี่ยวข้องกับตัวอักษรเลย

ลักษณะภาษาจีน*

ภาษาจีนมีลักษณะบางอย่างที่เหมือนและแตกต่างกับภาษาไทย ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะภาษาจีนที่เหมือนกับภาษาไทย

1.1 เป็นคำพยางค์เดี่ยวโดด ๆ และไม่มีเสียงควบกล้ำ เช่น

กิน-เจี้ยะ	ตี-ชะ
คน-นั้ง	ฉัน-อ้ว
เธอ-ลื่อ	ฯลฯ

1.2 สร้างคำใหม่โดยการนำคำมูลมาประสมกันเป็น คำประสม เช่น

จี้บ + ฉ่าย = จี้บฉ่าย
(จี้บ=สืบ ฉ่าย=ผัก) (ชื่อผักต้ม)

ไท่ + บุ้น = ไท่บุ้น
(ไท่=ไทย บุ้น=ภาษา) (ภาษาไทย)

ตง + บุ้น = ตงบุ้น
(ตง=จีน บุ้น=ภาษา) (ภาษาจีน)

เซี้ยว + ส่วย = เซี้ยวส่วย

(เซี้ยว=เล็ก ส่วย=พูด, บอก) (นวนิยาย)

ฯลฯ

*เนื่องจากคำยืมภาษาจีนรับมาจากภาษาจีนแต้จิ๋วเป็นส่วนใหญ่ จึงขอยกตัวอย่างภาษาแต้จิ๋ว ซึ่งในที่นี้การออกเสียงจะเหมือนหรือใกล้เคียงภาษาเดิมมากที่สุด ฉะนั้นการออกเสียงจึงอาจผิดเพี้ยนจากคำยืมภาษาจีนในพจนานุกรมไปบ้าง

1.3 โครงสร้างของประโยค เป็นแบบ ประธาน กริยา กรรม เช่น

ประธาน	กริยา	กรรม	
อ้าว	ไอ่	ลื้อ	= ฉันรักเธอ
อี่	เจียะ	ปี้ง	= เขากินข้าว
เจี้ยว	ปวย		= นกบิน

ฯลฯ

1.4 การเรียงลำดับคำในประโยค ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงคำ เช่น

ฉันรักเธอ (อ้าว ไอ่ ลื้อ) I love you.
 เธอรักฉัน (ลื้อ ไอ่ อ้าว) You love me.

1.5 คำในภาษาจีนนำไปใช้ได้โดยอิสระไม่เปลี่ยนรูปคำ แต่ละคำไม่
 ต้องเปลี่ยนแปลงเพื่อแสดงเพศ พจน์ กาล แต่ต้องอาศัยคำอื่นประกอบ ดังนี้

1.5.1 การใช้คำบอกเพศ

- คำที่บ่งเพศมีอยู่บ้าง เช่น

ตาไปว	=	ผู้ชาย
จาไป้ว	=	ผู้หญิง
โก้ว	=	ตัวผู้
บ้อ	=	ตัวเมีย
เฮีย	=	พี่ชาย
ซอ	=	พี่สะใภ้ (ไทยใช้ซ้อ)
เจ๊ก	=	อาผู้ชาย (ไทยใช้เจ๊ก)
ซิม	=	อาสะใภ้ (ไทยใช้ซิม)

ฯลฯ

- คำที่ไม่บ่งเพศ จะต้องอาศัยคำอื่นมาประกอบ เช่น

ตาไปวซิงแซ = ครูผู้ชาย
 (ไทยใช้ ซินแส แปลว่า หมอดู)
 จาไป้วซิงแซ = ครูผู้หญิง

1.5.2 การใช้คำบอกพจน์ ส่วนใหญ่จะอาศัยคำอื่นมาประกอบ
 เช่น

จินแต่จิว : อ้าว มั่ง โกว จื่อ
 ฉั่น พวก ของ หนังสือ
 = หนังสือของพวกเขา

จีนแต้จิ๋ว : ผั่งอ้ว มั่ง ไก่ จื่อ
เพื่อน พวก ของ หนังสือ
= หนังสือของพวกเขาเพื่อน

จีนแต้จิ๋ว : เจ็ก คั้ง เจี้ยว
1 ผู่ง นก
= นก 1 ผู่ง

ฯลฯ

1.5.3 การใช้คำบอกกาล จะอาศัยคำอื่นประกอบเพื่อ

บอกกาล เช่น

อดีตกาล ใช้คำว่า เลี้ยว = แล้ว เช่น
อ้ว ชื่อ เลี้ยว
ฉัน ไป แล้ว (ฉันไปแล้ว)

อนาคตกาล ใช้คำว่า ไอ่ = จะ เช่น
อ้ว ไอ่ ชื่อ
ฉัน จะ ไป (ฉันจะไป)

ปัจจุบันกาล ใช้คำว่า กะบั้ง ตอ = กำลัง เช่น
อ้ว กะบั้งตอ ชื่อ
ฉัน กำลัง ไป (ฉันกำลังไป)
อ้ว ชื่อ
ฉัน ไป (ฉันไป)

1.6 ภาษาจีนมีเสียงวรรณยุกต์สูง ๆ ต่ำ ๆ เสียงหนึ่งมีความหมาย
อย่างหนึ่ง ถ้าเปลี่ยนเสียงความหมายจะเปลี่ยนไป เช่น

จีนแต้จิ๋ว

กาว=สูง ก้าว=หมา ก้าว=ลิง
เกี้ยว*=กลัว เกี้ยว*=ลูก เกี้ยว*=เดิน

1.7 มีลักษณะนามใช้ในภาษามากมาย เช่น

เจ็ก ไก่ นั้ง
1 คน คน = คน 1 คน
หน่อ ไก่ หนึ่ง
2 ฟอง ไข่ = ไข่ 2 ฟอง
เจ็ก กี้ ปีก
1 ด้าม ปากกา = ปากกา 1 ด้าม
ซา เจี้ยว เจี้ยว
3 ตัว แมว = แมว 3 ตัว

ฯลฯ

*ออกเสียงขึ้นจมูก

1.8 มีการซ้ำคำ เช่น

อึ้ง อึ้ง	=	แดง ๆ
แป๊ะ แป๊ะ	=	ขาว ๆ , สะอาด ๆ
ฮือ ฮือ	=	ดี ๆ
เตี้ยม เตี้ยม	=	นั่ง ๆ

1.9 มีคำที่แสดงคำสั่ง เช่น

เดินเถอะ	=	เกี้ยว ป่า
เธอล่ะ	=	ลื้อ อะ ฯลฯ

1.10 คำบางคำ มีหลายความหมาย เช่น แป๊ะ แปลว่า ขาว เช่น

แปะฉาย	=	ผักกาดขาว
แปะชา	=	เสื้อสีขาว
(เมื่อ แป๊ะ ประสมกับคำนาม ลดเสียงวรรณยุกต์เป็น แป๊ะ)		
แป๊ะ แป๊ะ	สะอาด	เช่น ไชยชาแป๊ะแป๊ะ = ซักผ้าสะอาด ๆ
คั้ง	แปลว่า รู	เช่น ตั้วคั้ง = รูใหญ่
คั้ง	แปลว่า ว่าง	เช่น คั้งบั้ง = ห้องว่าง

2. ลักษณะภาษาจีนที่แตกต่างจากภาษาไทย

2.1 คำคุณศัพท์ (Adjective) หรือคำขยายนามจะอยู่ข้างหน้า เช่น

ตั้วเฮี้ย	=	พี่ใหญ่
		ตั้ว = ใหญ่
		เฮี้ย = พี่ชาย
ไชยตี	=	น้องเล็ก
		ไชย = เล็ก
		ตี = น้องชาย

แปะฉาย	=	ผักกาดขาว
		แป๊ะ = ขาว
		ฉาย = ผัก, ผักกาด

2.2 คำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) อยู่ข้างหน้าคำกริยา เช่น

เดินเร็ว ๆ	=	แหมม	แม่	เกี้ยว
กินช้า ๆ	=	หมั่ง	หมั่ง	เจี้ยะ

2.3 คำบุพบทอยู่ข้างหลัง เช่น

หล่าวเต็ง	=	ชั้นบนของบ้าน
หล่าว	=	เหลา ตึก หอ บ้าน

	ตั้ง	=	บน
หล่าวแอ้	=	ชั้นล่างของบ้าน	
	หล่าว	=	เหลา ตึก หอ บ้าน
	แอ้	=	ล่าง
จู่ยกี้	=	ริมน้ำ	
	จู่	=	น้ำ
	กี้	=	ริม

2.4 ลักษณะนามอยู่หลังคำบอกจำนวนนับ แต่อยู่หน้าคำนาม เช่น

สี่	กี้	ปีก	=	ปากกา 4 ด้าม
4	ด้าม	ปากกา		
เจ็ด	บวย	ชื้อ	=	ปลา 7 ตัว
1	ตัว	ปลา		
สาม	ปึง	จื่อ	=	หนังสือ 3 เล่ม
3	เล่ม	หนังสือ		

2.5 ในภาษาจีนแต่จิว เมื่อนำคำมูลมาประสมกันแล้ว จะมีการเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ของคำหน้า (ลดเสียงวรรณยุกต์ของคำหน้า) เช่น

เกี่ยม	+	บ้วย	=	เกี่ยมบ้วย (บ้วยเค็ม)		
แป๊ะ	+	ฉ่าย	=	แป๊ะฉ่าย (ผักกาดขาว)		
เจ้า	+	ก้วย	=	เจาก้วย (ชื่อขนมชนิดหนึ่ง)		
เจ็ก	+	ไก่	+	นั้ง	=	เจ็กไก่นั้ง (คนหนึ่งคน)
หนอ	+	ไก่	+	นั้ง	=	หนอไก่นั้ง (คนสองคน)

วิธีการนำคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทย

ไทยนำภาษาจีนมาใช้หลายวิธี ดังต่อไปนี้

1. โดยวิธีทับศัพท์ คือ ออกเสียงตรงกับคำเดิมในภาษาเดิมจะผิดเพี้ยนหรือกลายเสียงไปจากภาษาเดิมเพียงเล็กน้อย ภาษาจีนส่วนใหญ่จะยืมคำมาโดยวิธีทับศัพท์ จากผลงานวิจัยเรื่อง “คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน” ของ ปรานี ภายอรุณสิทธิ์³ ซึ่งได้วิเคราะห์คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยมีทั้งหมด 463 คำ

คำยืมภาษาจีนแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ได้ดังต่อไปนี้

1.1 คำเรียกชื่ออาหาร คำที่เกี่ยวกับอาหารและการปรุงอาหาร เช่น ก้วยเตี่ยว กุนเชียง เกี้ยว เกาเหลา โจ๊ก จับฉ่าย ซาลาเปา หมั่นโถว ซิวัว เต้าเจี้ยว เต้าหู้ เต้าหู้ยี้ เต้าฮวย แต่เตี้ยม ปาท่องโก๋ ยำ แป๊ะชะ พะไล่ เย็นโตไฟ โอเลี้ยง ฯลฯ

1.2 คำศัพท์เกี่ยวกับธุรกิจการค้า เช่น กงสี เซ็ง ยี่ปั่ว ชาบี้ว เซ็งลิ ตั่ว ตุน ถั่วแก่ ถั่วแก่เนี้ย บ้าย แป๊ะเจี๊ยะ โฝย หลงจู ห้าง หุ่น ยี่ห้อ ฯลฯ

1.3 คำเรียกเครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องเรือน เช่น กังไส เก้าอี้ ชิม เ่ง ตะหลิว ตู้ โต๊ะ บุงกี ลังถึง อั้งโล่ ผวย โล้ ฯลฯ

1.4 คำศัพท์เกี่ยวกับความเชื่อ ศาสนา ประเพณี และวรรณคดี เช่น กงเด็ก กอนอิม จั้ง โป้ยเซียน ชง(ชงตาไม่ต้องกัน) เซ็งเหม็ง สามก๊ก เซียมซี เต๊ะเอี้ย ถังซำจั้ง แป๊ะกง เห่งเจีย เต้าหยิน โหงวเฮ้ง ฮกลกซิว ฮวงล้วย ฮวงจุย ปุนเท่ากั๊ง ฯลฯ

1.5 คำศัพท์เกี่ยวกับเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ เช่น กี่เพ้า (เสื้อ) กุยเฮง เกี๊ยะ (กางเกง) ซาก้วย เอี่ยม หยก

1.6 คำศัพท์เกี่ยวกับพืช เช่น กะหล่ำ กาน่า ขึ้นฉ่าย กุยช่าย โบตัน หลิว ลินจี้ (ลูก) ไหน สาลี (ไม้) ฉำฉา (ส้ม) เซ็ง (ลูก) ท้อ คะน้า (ผัก) ตังโอ้ ปวยเล้ง ฯลฯ

1.7 คำศัพท์เกี่ยวกับกีฬา การละเล่น เช่น กังฟู จิ้ว ไทเก๊ก ปาตี ฆะหมี่

1.8 คำศัพท์เกี่ยวกับการพนัน เช่น จั่ว(ไฟ) จับยี่กี (ค่า) ตัง (ลูก) เต้า เต้า(แซร์) (เล่น) ถั่ว (เล่น) ไป ไฟ หวย เอี้ยว

1.9 คำศัพท์เกี่ยวกับจำนวน มาตรา ลักษณะนาม เช่น กัก กี้ เซียะ ถั่วย ถา เทียบ ปั้ง ลี หุน

1.10 คำเรียกชื่อคน กลุ่มคน ตำแหน่งและอาชีพ เช่น กุนซือ จอหงวน จับกั๊ง ชินแส โตโผ ไทเฮา หลงจู อ่อง ฮ่องเต้ ฮองเฮา

1.11 คำที่เรียกเครือญาติ และคำสรรพนาม เช่น กัง อามา โกอเฮีย เจ้ หมวย ตี เจ็ก แป๊ะ ซิม ซ้อ ตั่วเฮีย เตี้ย ลือ อิว ซือแป้ ฯลฯ

1.12 คำเรียกชนชาติ ประเทศ เมือง เช่น กวางตุ้ง แคะ จิน ซัวเถา เต้จิว ไหหล่า ฮกเกี้ยน ปักกั๊ง ฮวนนั้ง อั้งม้อ ตังเกี้ย เซียงไฮ้ เสียมหลอกัก(ประเทศไทย) ฯลฯ

1.13 คำเรียกพาหนะ เช่น เก้ง ซาเล้ง เอี่ยมจูน ลำบัน

1.14 ลำนวนพูด คำสแลง เช่น กั้น กูย เก็ก กำกั้น เจ็ง ซี้ซำ (ตา)แซหมม เฮงชวย ซิว ซูเอี้ย

ชุก ต้อ ตูย เตียม เทียวไล่เทียวชื่อ ตุ่น ปมีไก่ เบ็ ลิวล้อ ซี้ซัว
เอี้ยว เหลาเหย่ ไปเก ทูซี้ บี้ ยวะ เต๊ะจี้ เต๊ะอั้ง โล๊ะ หยวนๆ
หน้าเลียบ ฯลฯ

2. ใช้คำไทยแปลคำภาษาจีน เช่น

ไซเท้า จีนแต้จิ๋ว อ่านว่า ฉ้ายเท้า (เมื่อ ฉ้าย ประสมกับ
คำนามเปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์คำหน้าเป็น ฉ้าย)

ฉ้าย = ผัก, ผักกาด

เท้า = หัว

ไทยใช้ หัวผักกาด

ไซเปี จีนแต้จิ๋ว อ่านว่า ฉ้ายเปีว

ฉ้าย = ผัก, ผักกาด

เปีว = สิ่งที่ไม่เกลียดากให้แหง้

ไทยใช้ หัวผักกาดเค็ม

เกียมไฉ่ จีนแต้จิ๋ว อ่านว่า เกียมฉ้าย

เกียม = เค็ม

ฉ้าย = ผัก, ผักกาด

ไทยใช้ ผักกาดดองเค็ม

3. ใช้คำไทยประสมหรือซ้อนคำกับคำภาษาจีน เช่น ของซำ ขนมเปี้ยะ
ขนมไก่ ถั่วลันเตา เกี้ยวกรอบ เกี้ยวแหง้ เกี้ยวน้ำ บะหมี่แหง้ บะหมี่น้ำ
เซียนพนัน ปุยคอก ไข่ตุ๋น บัวยเค็ม ฯลฯ

4. สร้างคำใหม่ คำบางคำไม่มีใช้ในภาษาจีนดั้งเดิม แต่ไทยนำคำ
จีนมาสร้างคำใหม่ขึ้นใช้ เช่น

โอเลี้ยง = กาแฟใส่น้ำแข็งไม่ใส่นม

โอ = ดាំ

เลี้ยง = เย็น

เกาเหลา = ชื่อกับข้าวลักษณะเป็นแกงจืด (ก๋วยเตี๋ยวไม่ใส่เส้น)

เกา = สูง

เหลา = ตีก หอ ภัตตาคาร

เฮงชวย = ไม่ดี เคราะห์ร้าย

เฮง = โชคดี เคราะห์ดี

ชวย = โชคไม่ดี เคราะห์ร้าย

5. ความหมายกลายเป็น เมื่อรับมาแล้วความหมายเปลี่ยนไปจากเดิม
เช่น

ก๊วย ภาษาเดิมแปลว่า ผี ไทยใช้ในความหมายว่าคนเลว

เซียน ภาษาเดิมแปลว่า เทวดา ไทยใช้ในความหมายว่า เลิศ, ผู้ชำนาญ
(ส่วนมากทางด้านไม่ดี)

กำกั้น ภาษาเดิมแปลว่า กล้าหาญ ไทยใช้ในความหมายว่า ผู้หญิงที่กล้าเกินไป (แปลในแง่ไม่ดี)

ซี้ซ่า ภาษาเดิมแปลว่า ตกทุกข์ได้ยาก, ลำบาก ไทยใช้ในความหมายว่า ซ้ำใจ
โป๊ ภาษาเดิมแปลว่า เสริมสิ่งที่บกพร่อง ไทยใช้ในความหมายว่า เปลือย หรือ ค่อนข้างเปลือย

6. เสียงกลายไป เมื่อรับมาใช้ ปรับเสียงเปลี่ยนจากเดิมไปเล็กน้อย เช่น

ชวย > โชย = ลมพัดอ่อนๆ

โป๊ว > โป๊ = เสริมสิ่งที่บกพร่อง, เปลือย หรือค่อนข้างเปลือย

ซิงแซ > ซินแซ, จินแซ = หมอ ครู หมอดู

ซอห่วย > โซห่วย = ค่าใช้จ่าย

การยืมคำภาษาจีนเข้ามาใช้ในภาษาไทย มีการปรับเสียงคำยืมเหล่านั้นให้เข้ากับระบบเสียงภาษาไทย เพื่อความสะดวกในการออกเสียง คำบางคำก็ได้เปลี่ยนแปลงความหมายของคำเดิมไปด้วย การยืมคำมาใช้ในภาษาไทยไม่เพียงแต่ไทยเป็นฝ่ายยืมเท่านั้น ชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยก็ได้ยืมคำภาษาไทยเข้าไปใช้ในภาษาจีน ทั้งๆ ที่คำเหล่านี้มีคำภาษาจีนให้ข้อยู่แล้ว เช่น

น้ำปลา จีนยืมออกเสียง “น้ำปลา” คำภาษาจีนใช้ หือไหล่ว

ถั่ว จีนยืมออกเสียง “ถั่ว” คำภาษาจีนใช้ ปววย

ทำบุญ จีนยืมออกเสียง “เกี่ยมบุง” คำภาษาจีนใช้ อู่เสียง, จ้อเสียงลือ

วัด จีนยืมออกเสียง “อวก” คำภาษาจีนใช้ เปี้ยย

ศาล จีนยืมออกเสียง “ซัง” คำภาษาจีนใช้ ฮิวบือ

คำบางคำไม่มีใช้ในภาษาจีน จึงยืมคำภาษาไทยไปใช้ เช่น คำว่า แกงกะปิ เป็นต้น

คำในภาษาไทยมีอีกจำนวนมาก เมื่อพิจารณาดูแล้ว ไม่สามารถที่จะตัดสินได้ว่า จีนยืมไทย หรือไทยยืมจีน นับตั้งแต่ตัวเลข และคำอื่น ๆ อีกมากมาย ไทยกับจีนอาจจะใช้คำเหล่านี้ร่วมกันมาตั้งแต่ตั้งเดิมก็ได้ จึงทำให้มีเสียงเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาก เช่น

เอ็ด	-	อิก	ยี้	-	ยี้
สาม	-	ซา	สี่	-	สี่
แปด	-	ปา, โป๊ย	เก้า	-	เก้า
สิบ	-	สิบ	จริง	-	จิง
ขา	-	คา	ลู่	-	ลู่
ถัง	-	ถัง	แล้ว	-	เลี้ยว
แผ่น	-	เผียง	เงิน	-	จิ่ง
โชย	-	ชวย	ป้าย	-	ป้าย
ไม่	-	หม่าย	กล้า	-	ก้า
ตรง	-	ตง	บ่	-	บือ

ฯลฯ

นอกจากนี้ในภาษาไทยมีคำที่นำสังเกตอยู่หลายคำ เช่น

คำว่า เท้า ในภาษาไทยแปลว่า ตีน อวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย
 เท้า ในภาษาจีนแปลว่า หัว, หัวหน้า
 เท้าแซร์ = หัวหน้าแซร์ จีนใช้คำว่า หวยเท้า
 ไซเท้า = หัวผักกาด

คำว่า ได้เท้า หมายถึง สรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้แทนชื่อผู้ที่เคารพ
 คำนี้ในเมื่อมีความหมายว่า เป็นคำที่แทนชื่อผู้ที่เคารพแล้ว เหตุใดจึงใช้คำว่า
 “ได้เท้า” ซึ่งดูจะไม่สมเหตุสมผลนัก ดังนั้นคำว่า “ได้” จึงน่าจะปรับเสียงมา
 จากคำภาษาจีนแต่จิวว่า ไต้ (จีนกลาง, แคะ, กวางตุ้ง อ่านว่า ไท่) แปลว่า
 ใหญ่ โต ส่วนคำว่า เท้า แปลว่า หัว, หัวหน้า ประสมคำแล้ว แปลว่า
 หัวหน้าใหญ่ คำนี้เป็นเพียงการสันนิษฐานของผู้เขียนเท่านั้น

คำว่า หอย กับ ปู่ ในภาษาไทยจะใช้เรียกกลับกันกับภาษาจีน
 แต่จิว

หอย ในภาษาจีน หมายถึง ปู่ ยกเว้น ปู่ม่า เรียกว่า ชิ
 ปู่ ในภาษาจีน หมายถึง หอยบางชนิด

คำจีน 2 คำนี้ เป็นคำที่ไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับคำไทย เพียงแต่มีข้อ
 นำคิดว่าไทยรับคำเรียกชื่ออาหารคำว่า หอยจืด คำว่า หอย ในที่นี้ น่า
 จะเป็น ปู่ ในภาษาจีนหรือไม่

คำว่า “ไต้ะ” ในภาษาจีนแต่จิว ปกติใช้คำว่า “ซิ่ง” แต่บางครั้งก็ใช้
 คำว่า “ซิ่ง” ซ้อนกับคำว่า “เตอะ” ซึ่งมีความหมายเดียวกัน เป็นคำว่า
 “สิ่งเตอะ” คำว่า “ไต้ะ” จึงน่าจะกลายเสียงมาจากคำว่า “เตอะ” ใน
 ภาษาจีนยังมีอีกคำหนึ่งว่า “เจียะเตอะ” หมายถึง “กินไต้ะ” ซึ่งใช้ตรงกับใน
 ภาษาไทย (คำว่า สิ่งเตอะ กับ เจียะเตอะ มีการลดเสียงวรรณยุกต์คำหน้า)

คำยืมภาษาจีนที่เข้ามาในภาษาไทยถิ่นใต้

นอกจากคำยืมภาษาจีนที่ใช้ในชีวิตประจำวันในภาษาไทยมาตรฐาน ดัง
 กล่าวมาแล้ว ภาษาจีนยังเข้ามามีอิทธิพลต่อภาษาไทยถิ่นใต้อีกด้วย คำยืม
 ภาษาจีนในภาษาถิ่นใต้มากที่สุด ในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นคำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยน
 ดังที่ นภดล กิตติกุล ได้รวบรวมไว้ทั้งหมด 1,239 คำ แต่ในที่นี้ จะกล่าว
 ถึง คำยืมภาษาไทยถิ่นใต้โดยทั่ว ๆ ไป ดังจะจัดแบ่งได้ 3 ประเภทดังต่อไปนี้

1. คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยถิ่นใต้ที่เป็นคำเดียวกับคำยืมภาษาจีนใน
 ภาษาไทยมาตรฐาน เพียงแต่สำเนียงต่างกันเท่านั้น ดังตัวอย่าง เช่น

ไทยมาตรฐาน	ไทยถิ่นใต้	ความหมาย
กงสี	ก้องซี	กองกลางที่เข้าร่วมกัน
ก้วยเตี่ยว	กวยเตี่ยว	ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง
กุษ่าย	กูช่าย	ชื่อผักชนิดหนึ่ง
เก้าอี้	เกาอี, เกาเอ	ที่สำหรับนั่งมีขา
เซียมซี	เซียมซี	ใบทำนายโชคชะตา
เต้าหู้	ต่าวหู้, ถ่าวหู้	ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง
เต้าเจี้ยว	ต่าวเจี้ยว, ถ่าวเจี้ยว	ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง
เต้าแก	ถ่าวแก	เจ้าของกิจการหรือร้านค้า
ลันจี	หลันจี	ชื่อผลไม้
อั่งเปา	อั่งปาว	เงินได้รับเป็นของขวัญ

2. ภาษาไทยถิ่นใต้รับเข้ามาโดยตัดเสียงบางเสียงออก ตัวอย่างเช่น

เต้าหู้ยี้ ไทยถิ่นใต้ใช้ ต่าวหยี, ถ่าวหยี
 ซาลาเปา ไทยถิ่นใต้ใช้ หนมปาว
 อิวจกเกีย ไทยถิ่นใต้ใช้ จกเกีย, จกเคีย (คำนี้ หมายถึง ปาท่องโก๋)

คำว่า “จกเกีย” นี้ ภาษาจีนแต้จิ๋ว เรียกว่า “อิวจกเกีย” หมายถึง ขนมทอดน้ำมันเป็นขนมทำด้วยแป้งสาลีปั้นเป็นแท่งยาว 2 แท่งติดกัน ทอดน้ำมันให้ฟู อิว = น้ำมัน (อิวถ้าประสมกับคำอื่น อ่านว่า อิว) จก = ทอด ก้วย, เกีย = ขนม ส่วนคำว่า “ปาท่องโก๋” มาจากคำภาษาจีนกวาง ตั้งว่า “ปากถ่องโก้ว” ปาก = ขาว ถ่อง = น้ำตาล โก้ว = ขนมแป้งข้าวเจ้า รวมแปลว่า ขนมน้ำตาลขาวเป็นขนมรูปสี่เหลี่ยม เนื้อคล้ายขนมถั่วฟู ปัจจุบันนี้ที่จังหวัดตรัง ยังมีขนมชนิดนี้ขายอยู่ เฉลิม ยงบุญเกิด ได้สันนิษฐานว่า คนขายมีขนมขายหลายอย่าง แต่คงจะร้องขายปาท่องโก๋เป็นคำแรก จึงทำให้ผู้ซื้อสับสน แล้วเรียกผิดมาตั้งแต่เริ่มแรก สำหรับคนภาคใต้เรียกขนมปาท่องโก๋ว่า “จกเกีย” ก็เป็นอันว่าเรียกถูกต้อง แต่ คนใต้มักนิยมตัดคำให้สั้น จึงตัดคำว่า “อิว” เรียกว่า “จกเกีย”

3. คำยืมภาษาจีนที่ใช้เฉพาะในภาษาถิ่นใต้ ส่วนใหญ่เป็นคำยืมจากภาษาจีนฮกเกี้ยน ตัวอย่างเช่น

ภาษาไทยถิ่นใต้

ความหมาย

ก๊องโต๋, ก๊องโต๋	ยุติธรรม, ชื่อสัตว์
ก๊องทึ่ง, ก๊องถึง	ขนมต๊อบต๊อบ
โกปี, โกปี	กาแฟร้อนใส่นม
โกปีออ	กาแฟดำร้อน
เจียนสี่, เจียนฉี่	ตะหลิว
(หนม)ซั้ง, ซั้ง	ขนมจ่าง, ข้าวต้มน้ำจุ่น
ชินฉาย, ชิงฉ่าย	ทำแต่ง่าย ๆ ไม่ประณีต
ฉ่ายชิม, ไฉชิม	ผักกวาดตั้ง
ตังฮุ้น	วุ้นเส้น
ต่าวควัว, ถ่าวควัว	ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง
เตออเลี้ยง	ชาดำเย็น
เต้าอิว, ถ่าวอิว, ถ่าวหยิว	ชื่ออิว
ปี่ฮุ้น, หมี่ฮุ้น	เส้นหมี่
พุ่น	กะละมัง
ล้ำกั, ซากั	บุงกี
สี่กัก, เสกัก	ชื่อเรียกจังหวัดพัทลุง
หล่องฉ่อง	รวมทั้งหมด, เหมารวม เช่น หล่องฉ่อง 15 บาท
หลั่งสิ่ง	ล้างถึง
เหล่าเต็ง	ชั้นบนของบ้าน
ไอยั่ว	กาแฟดำร้อน

ปัจจุบันนี้ คำภาษาไทยถิ่นใต้มีคำอยู่จำนวนไม่น้อยที่ใช้ภาษาไทยมาตรฐานเข้ามาแทนที่คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยถิ่นใต้ก็เช่นเดียวกัน มีคำอยู่จำนวนหนึ่งที่ตายไปตามคนรุ่นเก่า คนรุ่นใหม่เลิกใช้คำเหล่านี้ไปแล้ว ตัวอย่างเช่น

โกปี	ใช้คำว่า	กาแฟ
ตังฮุ้น	ใช้คำว่า	วุ้นเส้น
เฉาก๊วย	ใช้คำว่า	วุ้นดำ
ผ้าไฟย, ไผย	ใช้คำว่า	ผ้าหม
เหล่าเต็ง	ใช้คำว่า	ชั้นบนของบ้าน

ในภาษาไทยมาตรฐานก็มีคำยืมบางคำไม่ใช้แล้วเช่นกัน ตัวอย่าง เช่น

เก้ะ	ใช้คำว่า	ลั่นชั๊ก
ค่าไสหุ้ย	ใช้คำว่า	ค่าใช้จ่าย

อย่างไรก็ตามการยืมภาษาจีนเข้ามาใช้ในภาษาไทย แม้จะนำเข้ามาใช้ในภาษาจำนวนน้อยกว่าภาษาบาลี สันสกฤต เขมร และอังกฤษ ก็ตาม แต่ก็ยังแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลแห่งความสัมพันธ์ทางด้านต่าง ๆ ระหว่างชนชาติทั้งสอง โดยเฉพาะเห็นได้ชัดว่า อิทธิพลของคำยืมภาษาจีนแท้จึ่ง ได้เข้าไปยังภาษาไทยมาตรฐานและอิทธิพลของคำยืมภาษาจีนสกเกี้ยนได้เข้าไปยังภาษาไทยถิ่นใต้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับจำนวนส่วนใหญ่ของคนจีนที่เข้าไปอาศัยอยู่ในภูมิภาคนั้น ๆ นั้นเอง ลักษณะของภาษาจีนทั้งสองคล้ายคลึงกัน คำศัพท์ต่าง ๆ ที่ยืมมาจึงใกล้เคียงกันมาก เพียงแต่มีเสียงผิดเพี้ยนไปบ้างเท่านั้น คำยืมภาษาจีนจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีคำอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีเสียงและความหมายของคำเหมือนหรือใกล้เคียงกับคำไทย ซึ่งคำเหล่านี้ยากที่จะตัดสินได้ว่า ใครยืมใครกันแน่ คำเหล่านี้ในพจนานุกรมไม่ได้ระบุที่มาของคำ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องศึกษากันต่อไป

เชิงอรรถ

- ¹สุริวงค์ พงศ์ไพบูลย์ และคนอื่น ๆ. “จีน : ผู้คนและวัฒนธรรมภาคใต้” ใน สารานุกรม วัฒนธรรมไทยภาคใต้ เล่ม 4. 2542., หน้า 1681.
- ²สุริวงค์ พงศ์ไพบูลย์ ดิลก วุฒิพาณิชย์ และประสิทธิ์ ชินการณ. **จีนทักษิณ วิถีและพลัง**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). 2544, หน้า 63 - 37.
- ³ปราณี ภายอรุณสิทธิ์. **คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน**. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2526, หน้า 54.
- ⁴นภดล กิตติกุล. **คำยืมภาษาจีนสกเกี้ยนที่ใช้ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดภูเก็ต**. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2534, หน้า 51.
- ⁵เฉลิม ยงบุญเกิด. **ภาษาไทย ภาษาจีน**. กรุงเทพฯ ฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. 2516, หน้า 102 - 103.

หนังสืออ้างอิง

- เฉลิม ยงบุญเกิด. ภาษาไทย ภาษาจีน. กรุงเทพฯ : หน่วยงาน
นิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2516.
- นภดล กิตติกุล. คำยืมภาษาจีนฮกเกี้ยนที่ใช้ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัด
ภูเก็ต. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒประสานมิตร, 2534 (อัดสำเนา)
- ปราณี ภายอรุณสิทธิ์. คำยืมภาษาจีนในภาษาไทยปัจจุบัน.
วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ลลิตา ไชติรังษียากุล. ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย. สงขลา :
สถาบันราชภัฏสงขลา, 2545.
- ลีเซิง, ต้วน. “ชาวจีนแต่จีวที่อพยพมายังไทยในระยะแรก” แปลโดย
วิภาดา จันทน์จารุศิริ ใน เส้นทางเศรษฐกิจฉบับพิเศษ : คน
จีน 200 ปี ภายใต้พระบรมโพธิสมภาร. หน้า 27 - 29.
กรุงเทพฯ : ศิริชัยการพิมพ์, 2526.
- วีไลวรรณ ชนิษฐานันท์. ภาษาศาสตร์เชิงประวัติ : วัฒนการภาษา
ไทยและภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2526.
- สุธิดวงศ์ พงศ์ไพบูลย์, ดิลก วุฒิพาณิชย์ และประสิทธิ์ ชินการณ,
จีนทักษิณ วิถีและพลัง. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย (สกว.), 2544.
- สุธิดวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ และคนอื่น ๆ. “จีน : ผู้คนและวัฒนธรรมใน
ภาคใต้” สารานุกรม วัฒนธรรมภาคใต้ เล่ม 4. กรุงเทพฯ :
สยามเพรสเมเนจเม้นท์, 2542.